

แผนปฏิบัติการลดใช้พลังงานและติดตามผลการใช้พลังงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564
เทศบาลตำบลเชียงเคียว

หลักการและเหตุผล

ด้วยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2555 ให้หน่วยงานภาครัฐลดใช้พลังงานลงให้ได้อย่างน้อยร้อยละ 10 (เมื่อเทียบกับการใช้พลังงานปี พ.ศ. 2554) เพื่อลดการนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศ เทศบาลตำบลเชียงเคียว ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้หน่วยงานเทศบาลตำบลเชียงเคียว สามารถลดใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีความต่อเนื่อง สอดคล้องกับเป้าหมายและสถานการณ์ด้านพลังงานของประเทศในปัจจุบัน จึงได้กำหนดจัดทำแผนปฏิบัติการลดใช้พลังงานมาตรการและแนวทางการประหยัดพลังงานตลอดจนการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการลดใช้พลังงานและติดตามผลการใช้พลังงานของเทศบาลตำบลเชียงเคียว ซึ่งเป็นการถือปฏิบัติตามนโยบายมาตรการประหยัดพลังงานของรัฐบาลที่ให้ทุกหน่วยงานควบคุม ดูแลการใช้พลังงานอย่างประหยัดเท่าที่จำเป็น
2. เพื่อให้เห็นถึงภาพรวมและผลการดำเนินการบริหารจัดการด้านการลดใช้พลังงานของเทศบาลตำบลเชียงเคียวเป็นอยู่ในปัจจุบันอันจะนำไปสู่การวางแผนปรับปรุงแก้ไขต่อไป
3. เพื่อลดปริมาณการใช้พลังงานของเทศบาลตำบลเชียงเคียว ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม
4. เพื่อสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรในหน่วยงานตระหนักและมีส่วนร่วมถือปฏิบัติตามมาตรการประหยัดพลังงานของเทศบาลตำบลเชียงเคียวอย่างต่อเนื่อง เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้พลังงานในหน่วยงาน

เป้าหมาย

เทศบาลตำบลเชียงเคียว ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการลดใช้พลังงานของเทศบาลตำบลเชียงเคียว ทั้งในส่วนของพลังงานไฟฟ้าและน้ำมันเชื้อเพลิง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 แล้ว สามารถดำเนินการลดปริมาณการใช้พลังงานได้อย่างน้อยร้อยละ 10 (เมื่อเทียบกับการใช้พลังงานปี พ.ศ. 2563)

การดำเนินงาน

1. การกำหนดมาตรการและแนวทางปฏิบัติ

1.1 มีการกำหนดมาตรการและแนวทางในการลดใช้พลังงานของเทศบาลตำบล เชียงเคือ ดังต่อไปนี้

1.1.1) จัดตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการลดใช้พลังงานให้เป็นไปตามมติ คณะรัฐมนตรี

1.1.2) กำหนดมาตรการและแนวทางในการลดใช้พลังงานไฟฟ้า

1.1.3) กำหนดมาตรการและแนวทางในการลดใช้พลังงานน้ำมันเชื้อเพลิง

1.2 สรุปผลการดำเนินงานเข้าสู่ระบบการรายงานและประมวลผลผ่าน www.e-report.energy.go.th ทุก 3 เดือน

2. การสร้างจิตสำนึกการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการลดใช้พลังงาน

2.1 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ รณรงค์ และเชิญชวนให้ทุกคนในหน่วยงานมีส่วนร่วม ในการลดใช้พลังงานผ่านช่องทางต่าง ๆ ให้ทราบทั่วกัน

2.2 ประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของการลดใช้พลังงานเพื่อช่วยลด การนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศ

3. การติดตามตรวจสอบการดำเนินการ

3.1 ให้คณะทำงานลดใช้พลังงาน ควบคุมดูแลให้มีการดำเนินการตามมาตรการ ดังนี้

3.1.1) ควบคุม ดูแล การปฏิบัติตามมาตรการลดใช้พลังงานไฟฟ้าและน้ำมัน เชื้อเพลิงของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด

3.1.2) ดำเนินการตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงานตามมาตรการ แนวทางการลดใช้พลังงาน

3.1.3) ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานเพื่อให้มี ประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงาน

การติดตามประเมินผล

เจ้าหน้าที่ผู้ที่ได้รับมอบหมาย (ฝ่ายเลขานุการ) ดำเนินการติดตามความก้าวหน้าการปฏิบัติตาม แผนปฏิบัติการลดใช้พลังงานของทุกกองงานในหน่วยงาน แล้วจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา/อุปสรรค และแนวทางแก้ไข เสนอต่อนายกเทศมนตรี และรายงานผลการประหยัดพลังงาน ส่งให้กระทรวงพลังงานทุก 3 เดือน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เทศบาลตำบลเชียงเคือ สามารถลดการใช้พลังงานได้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2555 ให้หน่วยงานราชการดำเนินมาตรการลดใช้พลังงานให้ได้อย่างน้อยร้อยละ 10 (เทียบกับการใช้พลังงานปี พ.ศ.2563)

2. พนักงาน พนักงานจ้าง ลูกจ้างทุกคนในหน่วยงาน มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการลด การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

มาตรการลดใช้พลังงาน

1. ระบบปรับอากาศ

- 1.1 ตั้งอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศระบบ chiller/แบบแยกส่วนไว้ที่ 25-27 องศาเซลเซียส
- 1.2 ลดชั่วโมงการทำงานของเครื่องปรับอากาศในแต่ละวันให้ใช้ไม่เกินวันละ 5 ชั่วโมง โดยกำหนดช่วงเวลาเปิด – ปิด (09.30 – 11.30 น. และ 13.00 – 16.00 น.)
- 1.3 ไม่เปิดเครื่องปรับอากาศในการปฏิบัติงานในวันหยุดราชการและวันหยุดนักขัตฤกษ์
- 1.4 จัดให้มีการตรวจเช็คทำความสะอาดแผ่นกรองอากาศและคอยล์ความเย็นอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
- 1.5 จัดให้มีการตรวจเช็คทำการล้างครั้งใหญ่ เพื่อทำความสะอาดแผงระบายความร้อนทุก 6 เดือน
- 1.6 ปิดหน้าต่างให้สนิท/ปิดม่าน/มู่ลี่ ติดกันสาด เลื่อนตู้มาติดผนังในด้านที่ไม่ต้องการแสงสว่างเพื่อไม่ให้เกิดการสูญเสียความเย็นและการถ่ายเทความร้อนจากภายนอกเข้าสู่พื้นที่ที่มีการปรับอากาศ
- 1.7 เปิด – ปิด ประตูเข้า – ออกของห้องที่มีการปรับอากาศเท่าที่จำเป็น และระมัดระวังไม่ให้ประตูห้องปรับอากาศเปิดค้างไว้
- 1.8 หลีกเลี่ยงการติดตั้งและใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่เป็นแหล่งกำเนิดความร้อนในห้องที่มีการปรับอากาศ เช่น ตู้เย็น ตู้แช่น้ำเย็น กาต้มน้ำ ไมโครเวฟ เครื่องถ่ายเอกสาร เป็นต้น
- 1.9 ลดภาระการทำงานของเครื่องปรับอากาศ โดยขนย้ายสิ่งของหรือเอกสารที่ไม่จำเป็นออกจากห้องปฏิบัติงาน รวมถึงเอกสารเก่าที่ไม่ได้ใช้งานประจำให้ส่งเก็บตามระเบียบฯ ว่าด้วยงานสารบรรณ
- 1.10 สำรองเครื่องปรับอากาศที่มีอายุการใช้งานนาน และจัดทำแผนขอทดแทนเครื่องปรับอากาศประกอบคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี

2. ระบบแสงสว่าง

- 2.1 ให้เปิดไฟฟ้าและแสงสว่างในห้องทำงานเฉพาะเท่าที่ปฏิบัติงานอยู่ ปิดไฟฟ้าแสงสว่างที่ไม่จำเป็นในการใช้งาน
- 2.2 ปิดไฟฟ้าแสงสว่างระหว่างหยุดพักกลางวัน (เวลา 12.00 น.-13.00 น.) หรือเมื่อเลิกใช้งาน ยกเว้นสำหรับผู้ปฏิบัติงานในเวลาหยุดพักกลางวัน ให้เปิดเฉพาะที่จำเป็น
- 2.3 ถอดหลอดไฟในบริเวณที่มีแสงสว่างมากเกินความจำเป็นหรือพิจารณาใช้แสงธรรมชาติจากภายนอก
- 2.4 แยกสวิทช์ควบคุมอุปกรณ์แสงสว่าง เพื่อให้สามารถควบคุมการใช้งานอุปกรณ์แสงสว่างได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็นแทนการใช้หนึ่งสวิทช์ควบคุมหลอดแสงสว่างจำนวนมาก
- 2.5 ทำความสะอาดฝาครอบโคม หลอดไฟ และแผ่นสะท้อนแสงในโคม เพื่อให้อุปกรณ์แสงสว่างมีความสะอาดและให้แสงสว่างอย่างมีประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอทุก 3-6 เดือน

3. อุปกรณ์สำนักงาน

3.1 เครื่องคอมพิวเตอร์

- 3.1.1 ปิดหน้าจอคอมพิวเตอร์ในเวลาพักเที่ยง (เวลา 12.00 น.- 13.00 น.) หรือขณะไม่ใช้งานเกินกว่า 15 นาที
- 3.1.2 ตั้งโปรแกรมให้คอมพิวเตอร์ปิดหน้าจออัตโนมัติ หากไม่ใช้งานเกินกว่า 15 นาที
- 3.1.3 ปิดเครื่องคอมพิวเตอร์หลังเลิกใช้งาน

3.2 Printer

- 3.2.1 ปิดเครื่อง Printer เมื่อไม่ใช้งาน หลังเลิกการใช้งานและถอดปลั๊กออก
- 3.2.2 กำหนดจำนวน Printer ให้เหมาะสมกับปริมาณงานและปริมาณคน
- 3.2.3 กำหนดแผนจัดหา network Printer เพื่อลดปริมาณ Printer ในแต่ละหน่วยงาน
- 3.2.4 ตรวจสอบข้อความบนจอภาพให้ถูกต้องก่อนสั่ง Print Out

3.3 กระจกน้ำร้อนไฟฟ้า

- 3.3.1 การใช้กระจกน้ำร้อนไฟฟ้า ให้ใช้ตามความเหมาะสมหรือเท่าที่จำเป็น
- 3.3.2 ใส่น้ำให้พอเหมาะสมกับความต้องการ และไม่ให้นำน้ำเย็นไปเติมทันที
- 3.3.3 ไม่ปล่อยให้ น้ำแห้งหรือปล่อยให้ระดับน้ำต่ำกว่าขีดที่กำหนด
- 3.3.4 หากจะเปลี่ยนกระจกน้ำร้อนไฟฟ้าควรเลือกใช้รุ่นที่มีฉนวนกันความร้อนที่มีประสิทธิภาพ
- 3.3.5 ถอดปลั๊กทุกครั้งเมื่อเลิกใช้งาน

3.4 ตู้เย็น

- 3.4.1 ตรวจสอบขอบยางแม่เหล็ก 4 ด้าน
- 3.4.2 ตั้งห่างจากผนัง 15 เซนติเมตร
- 3.4.3 หากจะเปลี่ยนตู้เย็นควรเลือกตู้เย็นที่มีฉลากประหยัดไฟเบอร์ 5
- 3.4.4 ไม่นำของร้อนใส่ตู้เย็น
- 3.4.5 ลดการเปิดตู้เย็นโดยไม่จำเป็น

3.5 เครื่องทำน้ำร้อนน้ำเย็น

- 3.5.1 ถอดปลั๊กเมื่อเลิกใช้งานทุกวัน

3.6 โทรทัศน์/เครื่องรับสัญญาณดาวเทียม/วิทยุ

- 3.6.1 คำนึงถึงความต้องการ/ความจำเป็นในการใช้งาน
- 3.6.2 ปิดเครื่องและถอดปลั๊กเมื่อไม่ใช้งาน
- 3.6.3 ไม่ปรับจอบภาพให้สว่างมากเกินไป
- 3.6.4 ไม่ปรับแสง เสียง ให้มากเกินไป

3.7 เครื่องถ่ายเอกสาร

- 3.8.1 กดปุ่มพักเครื่องถ่ายเอกสารเมื่อใช้งานเสร็จ และหากเครื่องถ่ายเอกสารมีระบบปิดเครื่องอัตโนมัติ ควรตั้งเวลาหน่วง 30 นาที ก่อนเข้าสู่ระบบประหยัดไฟ
- 3.8.2 ถ่ายเอกสารเฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น
- 3.8.3 ปิดเครื่องถ่ายเอกสารหลังจากเลิกการใช้งานและถอดปลั๊กออก

4. น้ำมันเชื้อเพลิง

4.1 ขับขี่ด้วยความเร็วสม่ำเสมอ ในอัตราความเร็วตามที่ พ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ. 2522 กำหนด (รถโดยสาร 12 ที่นั่งความเร็วในเมืองไม่เกิน 60 กิโลเมตร/ชั่วโมง นอกเมืองไม่เกิน 80 กิโลเมตร/ชั่วโมง รถบรรทุกดับเบิลเด็ค ในเมืองไม่เกิน 80 กิโลเมตร/ชั่วโมง นอกเมืองไม่เกิน 90 กิโลเมตร/ชั่วโมง)

4.2 ให้จัดเส้นทางรถอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น หากไปทางเดียวกันให้ใช้รถคันเดียวกัน

4.3 กำหนดเวลาการส่งเอกสาร/ไปรษณีย์โดยรถยนต์/รถจักรยานยนต์ ไว้วันละ 1 ครั้ง

คือช่วงบ่าย

4.4 ลดการเดินทางที่ไม่จำเป็น โดยใช้การติดต่อผ่านทางระบบ Internet แทน

4.5 ไม่ติดเครื่องขณะจอดรถคอย และดับเครื่องยนต์ทุกครั้งเมื่อจอดรถเป็นเวลานาน

4.6 ให้พนักงานขับรถศึกษาเส้นทางก่อนออกเดินทางทุกครั้ง และใช้เส้นทางที่ใกล้และรวดเร็ว

4.7 ไม่เร่งเครื่องยนต์ก่อนออกรถ และวิ่งไปช้า ๆ แทนการอุ่นเครื่องยนต์

4.8 ใช้เกียร์ให้สัมพันธ์กับความเร็วรอบของเครื่องยนต์ ไม่เลี้ยงคลัตช์ในขณะที่ขับ

4.9 ปิดเครื่องปรับอากาศในรถยนต์ก่อนถึงที่หมาย 2-3 นาที

4.10 ไม่ควรบรรทุกสิ่งของที่น้ำหนักมากเกินไป หากมีสิ่งของที่ไม่จำเป็นควรนำออก

4.11 ตรวจสอบเช็ครอยรั่วและสิ่งผิดปกติก่อนออกรถ

4.12 ตรวจสอบสภาพรถยนต์ตามระยะเวลาที่กำหนด

4.13 ปลุกจิตสำนึกให้พนักงานขับรถทุกคนขับรถให้ถูกวิธี

4.14 ปรับแต่งเครื่องยนต์/ตรวจเช็คและเติมลมยางให้เหมาะสม

4.15 ทำความสะอาดไส้กรองอากาศอย่างสม่ำเสมอทุก 2,500 กิโลเมตร หรือทุก 1 เดือน และเปลี่ยนใหม่ทุก 20,000 กิโลเมตร

5. มาตรการปลูกจิตสำนึก

5.1 จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ณรงค์ลดใช้พลังงานติดตั้งในหน่วยงาน

5.2 ประชาสัมพันธ์มาตรการลดใช้พลังงานผ่าน Website ของหน่วยงาน

5.3 ขอความร่วมมือทุกคนในเทศบาลตำบลเชียงเคี่ยนร่วมรณรงค์ลดการใช้พลังงาน